BYFORA FOR CENTERBYERNE

FOR

RINGKØBING-SKJERN KOMMUNE

REFERAT FRA MØDET

MANDAG DEN 3. FEBRUAR 2025, KL. 14:00

INNOVEST, 6900 SKJERN

Fraværende:
ingen

INDHOLDSFORTEGNELSE:

1.	Godkendelse af referat fra sidste møde	2
2.	Godkendelse af dagsorden	3
3.	Nyt fra formanden	4
4.	Evaluering af BYFORA	5
5.	Valg af formand	6
6.	BYFORA puljen - revideret ansøgningsskema	7
7.	Prioritering af bymidtemidler	8
8.	Stier i centerbyerne	9
9.	Destination Vesterhavet har fået ny direktør	10
10.	Orientering fra Planområdet	11
11.	Orientering fra Ekstern Udvikling	12
12.	Orientering fra byerne	13
13.	Dato og sted for møderne det kommende år	14
14.	Eventuelt	15

1. Godkendelse af referat fra sidste møde

Sagsfremstilling
Godkendelse af referatet fra det seneste møde i Ringkøbing den 11. november 2024.

Indstilling
Det indstilles, at referatet godkendes.

Bilag
Referat fra BYFORA styregruppemøde mandag den 11. november 2024 i NATURKRAFT

Beslutning
Godkendt.

2. Godkendelse af dagsorden

Sagsfremstilling
Godkendelse af dagsordenen.

Indstilling
Det indstilles, at dagsordenen godkendes.

Beslutning
Godkendt.

3. Nyt fra formanden

Sagsfremstilling
Formanden orienterer (i fald der dukker relevante emner op efter dagsordenens udsendelse).

Indstilling
Til indstilles, at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning
BYFORA drøftede Ringkøbing-Skjern Kommunes beslutning om at opsige lejemålet af Brogården med udgangen af august måned 2025. BYFORA bakker op om ideen om den fortsatte eksistens af et eksperimenterende kunstnerisk miljø i vores kommune og bidrager gerne med ideer hertil.

4. Evaluering af BYFORA

Sagsfremstilling
I sidste møde besluttede styregruppen at evaluere BYFORA´s formål, organisering og økonomiske rammer. Det er efterhånden nogle år siden, at basisnotatet for BYFORA´s virke er redigeret.

Vedhæftet punktet er det oprindelige budgetforslag fra april 2017, den oprindelige politiske sagsfremstilling og notat af 28. november 2017, som er BYFORA´s nuværende fundament. Det bør revideres nu, hvor bl.a. styregruppens sammensætning er udvidet.

Efter endt dialog i styregruppen og styregruppens godkendelse af et tilrettet kommissorium skal det tilgå Erhvervs-, Klima- og Arbejdskraftudvalget til godkendelse og videre indstilling til Byrådet.

Indstilling
Til drøftelse.

Bilag
Notat om pulje til styrkelse af Byfora for centerbyerne i RKSK 28nov 2017
Budgetforslag fra Fjordlisten 01 04 2017
17-039306-5 sagsfremstilling EVU jan 2018
Kommissorium for BYFORA marts 2025

Beslutning
BYFORA´s eksisterende kommissorium dateret den 28. november 2017 justeres til efter de fremsatte bemærkninger i mødet. Udkast til revideret kommissorium udsendes på mail til den fortsatte drøftelse i næste møde. Der er enighed om det eksisterende idegrundlag. Styregruppens praktiske sammensætning, som den har fungeret de seneste år, indføjes i notatet (Landdistriktsrådets formand er observatør med taleret).

Hver enkelt by sender 8-10 linjer til sekretæren med beskrivelse af egen by inden udgangen af marts. Teksten skal indgå i kommissoriet.

Efter BYFORA´s godkendelse af det reviderede kommissorie sendes det til Erhvervs-, Klima- og Arbejdskraftudvalgets behandling og videre formidling til Byrådet.

5. Valg af formand

Sagsfremstilling
BYFORA styregruppen har tradition for, at formanden vælges for et år ad gangen.

Indstilling
Det indstilles, at der gennemføres valg/genvalg til formandsposten.

Beslutning
Formand Hans Christian Vestergaard blev genvalgt.

6. BYFORA puljen - revideret ansøgningsskema

Sagsfremstilling
Ansøgningsskemaet er revideret og indeholder nu flere elementer på baggrund af, at bl.a. moms og drift situationen skal være afklaret inden ansøgningen fremsendes.

https://www.rksk.dk/om-kommunen/legater-priser-og-puljer/byforapuljen/ansoegning-byforapuljen

Indstilling
Til orientering.

Ønsker til yderligere forbedringer af skemaet kan sendes til sekretæren.

Beslutning
Til efterretning.

7. Prioritering af bymidtemidler

Sagsfremstilling
Bymidtemidlerne for år 2023 skal være tildelt én af centerbyerne inden den 1. november 2025.

Efter Tarm står Videbæk først for, (hvorefter Ringkøbing og Skjern er nummer 3 og 4 i rækken)

Styregruppen drøfter løbende prioriteringen.

Indstilling
Til drøftelse.

Beslutning
Videbæk vil inden udgangen af marts måned 2025 meddele styregruppen, om der er et projekt på vej til behandling i Planafdelingen (og senere til politisk behandling og afgørelse inden udgangen af oktober 2025). Er Videbæk ikke klar til dette, går stafetten videre til Ringkøbing og Skjern. De to sidstnævnte afklarer parallelt modenheden i deres egne projekter.

8. Stier i centerbyerne

Sagsfremstilling
I det seneste styregruppemøde den 11. november 2024 blev det aftalt, at næste skridt er en dialog med kommunens stiansvarlige om rammerne for stier i centerbyerne.

Kommunens stiansvarlige orienterer om, at der internt i Land, By & Kultur er nedsat en arbejdsgruppe, som er i gang med at kortlægge eksisterende aftaler og rammer. Når dette arbejde er tilendebragt, vil der være basis for et møde med centerbyerne om de generelle principper fremadrettet. Mens dette arbejde pågår, kan der som altid rettes henvendelse til kommunens stiansvarlige, når spørgsmål opstår i dagligdagen.

Indstilling
Til orientering.

Beslutning
Hvide Sande og Videbæk går i dialog med kommunens stiansvarlige. En generel drøftelse igangsættes i næste møde (august 2025). Kommunens sti-ansvarlige medvirker i mødet.

9. Destination Vesterhavet har fået ny direktør

Sagsfremstilling
Formanden foreslår at invitere den nye direktør til møde med styregruppen.

Indstilling
Til drøftelse.

Beslutning
Formanden inviterer den nye direktør til mødet i styregruppen i Hvide Sande i februar 2026.

10. Orientering fra Planområdet

Sagsfremstilling
Leder af Planafdelingen Ann E. Bjerrehøj tog i sidste møde initiativet til at komme med forslag til program for en workshop/eftermiddag/aften for bl.a. Byrådets medlemmer til fokus på bymidter i centerbyerne. Det er programsat til en gang i foråret 2026.

En mulig dato forslås at indgå i den generelle udvalgs-kalenderplanlægning for året 2026, som varetages af Politisk Administrativt Sekretariat.

Beslutning
Leder af Planafdelingen gav en orientering om aktuelle projekter, som bl.a. omhandler

- Ny proces for ansøgning om en helhedsplan for både landsbyer og centerbyer (se Ringkøbing-Skjern Kommunes hjemmeside).
- Arbejdet med etablering af nye grunde i Ringkøbing
- Samling af input til national arbejdsgruppe vedrørende bygning i det åbne land.
- Håndtering af de stigende vandmængder: Der skal information ud til boligejerne om ansvar og forebyggelse.
- Planafdelingen giver fortsat gerne input til BYFORA´s forslag til møde i foråret 2026 om bymidter. Leder af Plan og BYFORA´s formand drøfter videre. Planceringen af mødet overlades til Politisk Administrativt Sekretariat.

11. Orientering fra Ekstern Udvikling

Sagsfremstilling
Der er afbud fra leder af Ekstern Udvikling.

Information: Ekstern Udvikling har pt. fokus på at revidere handlingsplaner og indsatsområder for de forskellige politikker. Hvor politikformuleringerne er gældende for fire år, gennemgår handlings-planerne en revision efter to år.

Beslutning
Ekstern Udvikling arbejder pt. med revision af handlingsplanerne for årene 25 og 26 indenfor alle politikområder.

12. Orientering fra byerne

Sagsfremstilling
Orientering fra byerne er vedhæftet punktet her.

Indstilling
Til orientering.

Bilag
Årsberetning til Byfora fra Skjern Udviklingsforum 2024
Ringkøbing Udviklingsforum Andet halvår 2024
Opdatering fra Hvide Sande udviklingsforum 2024
JULEHILSEN 2024 FRA TARM UDVIKLINGSFORUM
Beretning 2024 til Byfora fra Videbæk Borgerforening

Beslutning
Formanden for Videbæk Udviklingsforum modtager ikke genvalg i den kommende generalforsamling i Videbæk i marts 2025 og siger derfor tak for samarbejdet, da han deltager for sidste gang.

Formanden for Tarm Udviklingsforum modtager heller ikke genvalg, men fortsætter muligvis i BYFORA styregruppen.

Repræsentanten for Skjern Udviklingsforum fortsætter heller ikke. Der arbejdes på en løsning.

Resten af BYFORA siger tak for samarbejdet.

13. Dato og sted for møderne det kommende år

Sagsfremstilling
Mandag den 18. august 2025 kl. 14.00 i Videbæk

Mandag den 10. november 2025 kl. 14.00 i Tarm

1. møde i 2026 foreslås til den 2. februar i Hvide Sande

Indstilling
Til drøftelse.

Beslutning
Mødedato den 2. februar 2026 i Hvide Sande vedtaget.

14. Eventuelt

Beslutning
Intet.

1 REFERAT FRA BYFORA STYREGRUPPEMØDE MANDAG DEN 11. NOVEMBER 2024 I NATURKRAFT

BYFORA FOR CENTERBYERNE

FOR

RINGKØBING-SKJERN KOMMUNE

REFERAT FRA MØDET

MANDAG DEN 11. NOVEMBER 2024, KL. 14:00

NATURKRAFT, NATURPARKEN 10, 6950 RINGKØBING

Fraværende:
ingen

INDHOLDSFORTEGNELSE:

1.	Godkendelse af referat fra sidste møde	2
2.	Godkendelse af dagsorden	3
3.	Nyt fra formanden	4
4.	Besøg fra Fagchef Niels Peter V. Lauridsen, Land, By og Kultur	5
5.	Oplæg fra Skjern Udviklingsforums repræsentant i styregruppen	6
6.	Ejerforhold, vedligehold og momshåndtering i konkrete projekter i regi af de lokale Udviklingsfora i Centerbyerne	7
7.	Opfølgning på mødet i Remisen mellem BYFORA og Byrådet den 5. oktober 2022	8
8.	Orientering fra Planområdet	9
9.	Orientering fra Ekstern Udvikling	10
10.	Orientering fra byerne	11
11.	Dato og sted for møderne det kommende år	12
12.	Eventuelt	13
13.	Møde med Ringkøbing Udviklingsforum	14

1. Godkendelse af referat fra sidste møde

Sagsfremstilling
Godkendelse af referatet fra det seneste møde i Hvide Sande den 19. august 2024.

Indstilling
Det indstilles, at referatet godkendes.

Bilag
Referat fra møde den 19. august 2024 i Hvide Sande

Beslutning
Godkendt.

2. Godkendelse af dagsorden

Sagsfremstilling
Godkendelse af dagsordenen.

Indstilling
Det indstilles, at dagsordenen godkendes.

Beslutning
Godkendt.

3. Nyt fra formanden

Sagsfremstilling

1. Opfølgning fra sidst: Har centerbyerne hver især haft et møde med kommunens stiansvarlige? Det danner grundlag for en generel dialog om ansvarsfordeling og vedligehold på et senere tidspunkt (mellem BYFORA og Ringkøbing-Skjern Kommune).
2. Se oversigten over digitale standere her i RKSK: https://www.visitvesterhavet.dk/vesterhavet/information/oversigt-digital-gaesteservice?map= (et ønske som blev rejst i det sidste møde).

Beslutning
Ad 1.:

Vi stræber efter, at alle har haft et møde med kommunens stimedarbejder inden næste møde den 3. februar 2025 (i Skjern). På den baggrund kan vi rejse de generelle temaer, som vi ønsker at drøfte med Team Natur, Land og Vand (hvor fagområdet stier hører til). Fagchefen for Land, By og Kultur har bedt os om at være ret specifikke i, hvilke temaer vi ønsker drøftet. Han har i dag holdt oplæg om service ydelser og drift områder i Land, By og Kultur. Stier som tema dækker over et stort område i vores kommune, derfor må vi være præcise i vores ønsker.

Ad 2.:

Til orientering.

4. Besøg fra Fagchef Niels Peter V. Lauridsen, Land, By og Kultur

Sagsfremstilling
BYFORA har inviteret Fagchefen for Land, By og Kultur til en dialog om ansvarsområder, fagområder og services nu og fremadrettet.

Indstilling
Til orientering og dialog.

Beslutning
Fagchefen for Land, By og Kultur kvitterede for invitationen og muligheden for at orientere om de mange fag områder i hans ansvarsområde. Under gennemgangen af de enkelte områder orienterede han også om fagområdernes funktionsvilkår: Det er grundlæggende således, at fag områderne altid skal kunne tage nye skal-opgaver ind ved så at fjerne en anden opgave. Forvaltningen lever således med stadige krav til løbende effektiviseringer. Derfor vil centerbyerne også kunne mærke fra tid til anden, at der ikke blot siges ja til alt, men at en forespørgsel bliver vurderet.

Centerbyerne kvitterede for et godt samarbejde omkring stier og vedligeholdelse i byerne. BYFORA styregruppen ønsker en generel dialog omkring stierne i centerbyerne i 2025 for at sikre et fælles billede af roller og ansvar. Den videre proces for dette drøftes i næste møde den 3. februar i Skjern.

Fagchefen anbefaler, at BYFORA er præcis i en kommende henvendelse om stierne til Team Natur, Land og Vand for at sikre, at administrationen kan forberede sig til mødet, så der sikres et godt resultat.

5. Oplæg fra Skjern Udviklingsforums repræsentant i styregruppen

Sagsfremstilling
Skjern Udviklingsforums repræsentant i BYFORA styregruppen, Lars Foged, sender 17. oktober punkter til drøftelse i mødet her. Se bilag.

Indstilling
Til drøftelse.

Bilag
Ønsker om punkter til Byfora november møde

Beslutning
Ad 1.:

BYFORA konceptet (organisation og kommissorium) sættes på dagsordenen til næste møde.

Ad 2.:

Styregruppen tager til efterretning, at det er vanskeligt for Skjern Udviklingsforum at finde en frivillig formand, som vil dække flere områder. Derfor vil Skjern Udviklingsforum fremadrettet sende en repræsentant til BYFORA styregruppen, som ikke er formanden - selv om det naturligvis er det bedste.

Ad 3.:

Se opfølgningen under pkt. 6.

Ad 4.:

Administrationen undersøger, om der er flere øremærkede puljer end den omtalte "Skjern-Tarm Én by-pulje", som nu er nedlagt. I så fald vil BYFORA anmode administrationen om at blive inddraget inden puljen/puljerne overvejes nedlagt.

6. Ejerforhold, vedligehold og momshåndtering i konkrete projekter i regi af de lokale Udviklingsfora i Centerbyerne

Sagsfremstilling
Opfølgning på drøftelsen om ejerforhold, vedligeholdelse og momshåndtering i forbindelse med centerbyernes projekter:

Fremadrettet skal temaerne afklares inden igangsættelse af et projekt. Det indføjes i projekt-ansøgningsskemaet, så de enkelte udviklingsfora kan lade det indgå i godkendelsesprocessen.

Sagen er, at der hverken vedrørende ejerforhold, vedligehold eller for momssituationen kan opstilles enten/eller regler. Det må vurderes fra sag til sag, da der indgår flere kriterier i afgørelserne. Sekretæren sikrer en opdatering af ansøgningsskemaet.

Beskeden om i sidste møde, at momsfritagelse generelt er afskaffet, er ikke korrekt. Det er mere kompliceret end som så. Administrationen beklager forvirringen.

Indstilling
Til drøftelse.

Beslutning
BYFORA besluttede processen som beskrevet i sagsfremstillingen ovenfor.

Det revidere ansøgningsskema vil være tilgængeligt på kommunens hjemmeside fredag den 29. november under mappen *"BYFORA for centerbyerne/Byforapuljen"*.

7. Opfølgning på mødet i Remisen mellem BYFORA og Byrådet den 5. oktober 2022

Sagsfremstilling
Opfølgning på temamødet i Remisen mellem BYFORA og Byrådet den 5. oktober 2022, hvor vi aftalte at gentage successen efter ca. to år. Et potentielt tema kan være "Udvikling af bymidterne i centerbyerne".

Indstilling
Til drøftelse.

Beslutning
BYFORA styregruppen påtænker at invitere Byrådet til en temaaften i *foråret 2026*. På det tidspunkt er et nyt Byråd tiltrådt og en temaeftermiddag/aften vil være en god anledning til at sætte fokus på BYFORAs arbejde og eksempelvis centerbyernes bymidter.

År 2025 bliver et travlt år med vedtagelse af ny kommuneplan og i efteråret valg til byrådet. Derfor påtænkes arrangementet ikke gennemført i 2025, men skydes til foråret 2026. Leder af Planafdelingen (og medlem af BYFORA styregruppen) Ann E. Bjerrehøj vil gerne komme med et udspil, som en arbejdsgruppe kan tage udgangspunkt i for at lave programmet. Den videre proces aftales i et af de kommende møder.

8. Orientering fra Planområdet

Sagsfremstilling

Leder af Planafdelingen, Ann E. Bjerrehøj, bedes bl.a. orientere om status i Kommuneplanprocessen.

Beslutning

1. Leder af Planafdelingen sender særskilt mail til BYFORA styregruppemedlemmerne med processen for den nye kommuneplan. Hørringsfasen løber frem til 20. januar 2025.
2. Planafdelingen udformer i nær fremtid et ansøgningsskema, som byer og landsbyer skal anvende fremover for at komme i betragtning til at få bistand til udformning af en helhedsplan. Målet er, at ansøgningsskemaet bidrager til en tydeliggørelse af tankerne, der ligger til grund for ønsket om en helhedsplan - og en synliggørelse af de lokale kræfter, der skal til for at gå ind i arbejdet. Det er fortsat Teknik og Miljøudvalget som løbende prioriterer hvilke byer/landsbyer, der står først for. Første prioriteringsdrøftelse vil finde sted i udvalget i foråret 2025.

9. Orientering fra Ekstern Udvikling

Sagsfremstilling
Leder af afdeling Ekstern Udvikling, Marianne Møller, bedes bl.a. orientere om highlights fra den seneste tilflytteranalyse (udsat til næste møde).

Beslutning
Udsat til næste møde.

10. Orientering fra byerne

Sagsfremstilling

Skjern:

Lars Foged har rundsendt en række punkt til drøftelse bl.a. om udfordringer med frivilligheden og en evaluering af BYFORA konceptet (drøftes særskilt). Er der nyt fra Kunstgruppen og bogprojektet?

Tarm:

Steen Rosby bedes bl.a. orientere om status omkring bymidteprojektet, køb af Storegade 40 og 40a.

Videbæk:

Peter Vennevold bedes bl.a. orientere om bymidteprojektet - herunder tidsplan.

Hvide Sande:

Hanne Jensen bedes bl.a. orientere om arbejdet med helhedsplanen for Hvide Sande.

Ringkøbing:

Hans Chr. Vestergaard orienterer bl.a. om Ringkøbing Station og tidsplanen for færdiggørelse og indvielse.

Alle: Opfølgning på den prioriterede rækkefølge i anvendelse af bymidtemidlerne. Status er, at 2022-midlerne tilgår Tarm.

Indstilling
Til gensidig orientering.

Beslutning
Den gensidige orientering blev taget til efterretning.

Byernes individuelle årsberetning for 2024 bedes sendt til sekretæren senest onsdag den 27. november jævnfør mail fra den 5. november. Årsberetningerne vedlægges en økonomistatus på BYFORA-puljemidlerne og sagen sendes som vanlig til Erhvervs-, Klima- og Arbejdskraftudvalgets orientering efterfølgende. Orienteringen er de sidste år blevet suppleret med en mundtlig orientering fra én af byerne om igangværende projekter. Det blev kort vendt, om det er Skjerns tur denne gang. Sekretæren følger op.

11. Dato og sted for møderne det kommende år

Sagsfremstilling
Kommende møder:

Mandag den 3. februar 2025 kl. 14.00 i Skjern

Mandag den 18. august 2025 i Videbæk

Forslag: Mandag den 10. november 2025 i Tarm

Beslutning
Godkendt.

Kommende møder og mødesteder er således:

Mandag den 3. februar 2025 kl. 14.00 i Skjern

Mandag den 18. august 2025 kl. 14.00 i Videbæk

Mandag den 10. november 2025 kl. 14.00 i Tarm

12. Eventuelt

Beslutning
Punkter til næste møde:

1. Evaluering af BYFORA.

2. Prioriteringen og rækkefølgen af bymidtemidlerne, som pt. er følgende:

Nr. 1. Videbæk (2023-midler som skal være *besluttet* anvendt inden 1. november 2025), Nr. 2. Ringkøbing og Nr. 3. Skjern. Tarm har fået midlerne for år 2022.

13. Møde med Ringkøbing Udviklingsforum

Sagsfremstilling
Sædvanen tro afholder styregruppen møde med det lokale udviklingsforum fra kl. 16.00.

I mødet deltager bestyrelsen fra Ringkøbing Udviklingsforum (Per Andersen, Lena Ploug, Jeannett V. Pedersen, Karsten Rasmussen og Lars Frank Nielsen). Herudover deltager Niels Kjær Hansen, Inge Marie Vestergaard og Bent Brodersen. De vil fortælle om frivillighed i forskellige projekter i Ringkøbing samt om Naturkraft.

Indstilling
Til orientering og dialog.

Beslutning
Ringkøbing Udviklingsforum orienterede om igangværende projekter - herunder den store frivilligindsats, der ydes i NATURKRAFT.

Mødet her blev afholdt i NATURKRAFTs lokaler, hvorfor Værtskoordinator Bent Brodersen var blevet bedt om at fortælle om sin nye rolle og organiseringen i Ringkøbing Fjord Museer (som NATURKRAFT er en del af).

4

NOTAT OM PULJE TIL STYRKELSE AF BYFORA FOR CENTERBYERNE I RKSK 28NOV 2017

Notat om pulje til styrkelse af Byfora for centerbyerne i Ringkøbing-Skjern Kommune

Udarbejdet på møde mellem repræsentanter for centerbyerne og den kommunale administration den 28. november 2017.

Deltagere: Lars Foged, Jan Holm Rasmussen, Gunnar Thorup, Hans Christian Vestergaard, Thomas Andersen, Niels Peter V. Lauridsen og Ann Bjerrehøj

Afbud: Lykke Nielsen Høy

1.

Formålet med støtte til Byfora er:

- At opnå en styrkelse af Ringkøbing, Skjern, Videbæk, Tarm og Hvide Sande som centerbyer rummende ca. halvdelen af kommunens befolkning.
- At fremme dialog og samarbejde internt i centerbyerne og mellem centerbyerne.
- At udvikle og gennemføre konkrete projekter, som styrker centerbyerne.
- At skabe samfinansiering mellem private og offentlige parter – hvor muligt
- At skabe et fælles forum de 5 centerbyer imellem til fremme af samarbejde og gensidig inspiration
- At tilbyde kommunen at være en af dialogpartnerne omkring udvikling af byerne
- At opfordre til samskabelse byerne imellem
- At styrke kommunens konkurrenceevne
- At styrke sammenhængskraften i kommunen

2.

For Videbæk, Skjern og Tarm findes allerede et såkaldt BYFORUM - en repræsentativ forening/ sammenslutning/ udviklingsforum, der repræsenterer byens udviklingsmiljø i bredeste forstand. Et tilsvarende forum er under opbygning snarest i Ringkøbing og Hvide Sande efter hvert sit koncept – se nedenfor:

Videbæk Borgerforening repræsenterer ca. 600 borgere, herunder virksomheder. I samarbejde med Videbæk Handel & Erhverv og en række andre foreninger er der nedsat en række arbejdsgrupper, som står for en række opgaver. Arbejdsgrupperne har bl.a. været med til opførelse af Arboretet, Hundeskoven, Madpakkehuset, Mountain Bike Bane. Videbæk Borgerforening har været med omkring Vestjyllands Kunstpavillon og opstilling af flere af byens kunstværker. Der afvikles hvert år Grundlovsmøde, affaldsindsamling juletræstænding og andre sociale arrangementer. Videbæk Borgerforening har deltaget i flere projekter i samarbejde med Ringkøbing-Skjern Kommune med f.eks. renovering af areal ved Videbæk Anlæg, Bugges Plads, ændring af udstykningen af skolegrunden, renovering af stier og bosætningsprojekt. Det fremgår af vedtægterne at foreningens formål er:

- At fastholde og udvikle Videbæk by som et godt sted at bo, leve og arbejde, samt at flytte til.
- At virke for Videbæk bys forskønnelse
- At varetage borgernes tarv og interesser
- At være lokalområdets talerør i forhold til myndigheder og øvrige samarbejdspartnere.

Skjern UdviklingsForum stiftet i 2011 har aktuelt godt 500 medlemmer, herunder firmaer og med fast observatørstatus i bestyrelsen fra Skjern Bevaringsforening, Skjern-Tarm Håndværker- og Industriforening, Skjern Handelsforening og bestyrelsessammenfald med Ringkøbing-Skjern Kulturcenter. Har fungeret i 8 år og har bl.a. forestået byfester, oprydning i byen, bygning af broer, renovering af tunneller – en stigende kontakt til Tarm Lokalråd, - og ikke mindst gennemførelse af Den Grønne Korridor Skjern som et borgerdrevent stort anlægs- og driftsprojekt til forskønnelse af Skjern. Der er planlagt et større folkeligt udviklingsprojekt om at gentænke Skjern. Af foreningens vedtægter fremgår det at Skjern UdviklingsForum er upolitisk og har som formål:

- At medvirke til at udvikle Skjern-området som et godt sted at arbejde, bo og leve
- At være bindeled mellem de folkevalgte og områdets borgere, hvor det findes relevant –
- At understøtte og formidle et godt samarbejde i forhold til byens og omegnes borgere, samt andre foreninger og myndigheder
- At indgå i et netværk med tilsvarende foreninger i kommunen.

Ringkøbing Udviklingsråd er pt under etablering. Det sker som et led i udviklingen af Helhedsplanen for Ringkøbing. Tidsplanen er, at Udviklingsrådet forventes etableret som en forening pr. 1.2. 2018. Foreningens medlemmer vil være foreninger, organisationer, virksomheder, institutioner, borgere m.fl. i Ringkøbing. Udviklingsrådet har til formål at understøtte udviklingen af Ringkøbing, således at det forbliver et godt sted at bo, leve, arbejde, drive virksomhed og besøge. Ringkøbing Udviklingsråd er upolitisk og uafhængig af Ringkøbing-Skjern Kommune. Ringkøbing Udviklingsråd er udviklende, koordinerende, samordnende, formidlende og helhedsorienteret og skal være talerør for borgere, foreninger, virksomheder m.v. i Ringkøbing.

Tarm Lokalråd blev stiftet 27. januar 2016 som en paraplyorganisation for alle Tarms foreninger. Rådet er siden udvidet til også at omfatte virksomheder i lokalområdet. Tarm Lokalråd har til formål at understøtte og formidle et godt samarbejde med alle foreninger og virksomheder i Tarm by og medvirke til at udvikle Tarm som et godt sted at arbejde, bo og leve. Lokalrådet er det officielle bindeled mellem borgerne og kommunen og kan bakke op om forelagte ansøgninger fra medlemsforeninger og virksomheder, samt være en høringspartner for kommunale planer og aktiviteter med betydning for byens udvikling.

I **Hvide Sande** har foreningerne; Havnen (handelsforening), borgerforeningen, Hvide Sande Service Group og Holmsland Klit Turistforening snakket sammen omkring Centerby-samarbejde og Byfora. Disse foreninger er enige om, at deltagelse i samarbejdet er vigtigt, og vil gerne samarbejde med kommunen og de øvrige centerbyer omkring et "byfora". Der findes ikke et egentligt "lokalråd" i Hvide Sande, men der er enighed om, at de ovennævnte foreninger, vil kontakte de øvrige større

foreninger i Hvide Sande med henblik på etablering af et sådan råd eller forum, således der også i Hvide Sande kan udpeges en repræsentant som "har ret til at udtale sig på byens vegne".

Styrken i de forskellige BYFORA – borgerforening/ lokale råd/ fora er, at de alle bunder i en lokal tradition og udspringer af et lokalt initiativ. Hver repræsentant i det kommende "Fælles råd for Byfora" er formanden for det lokale råd/ forening, og denne refererer til sin basisforening. I hver by sikrer man sig sin legitimitet overfor de foreninger, som måtte være i byen.

3.

Organisation af styregruppen for de fem byfora

- En styregruppe på 7 personer, som refererer til Erhvervs- og Vækstudvalget, nedsættes og består af:
    - Formanden for det politiske udvalg
    - En repræsentant fra Viden & Strategi
    - Formanden fra hver af de fem centerbyers Byforum - evt. stedfortræder ved forfald
- Styregruppen mødes 2-4 gange årligt m.h.p. fælles anliggender, fælles projekter, gensidig inspiration, samt en afrapportering vedrørende igangværende projekter i det enkelte Byforum.
- Styregruppen samler årets projekter til en overskuelig afrapportering til Erhvervs- og Vækstudvalget for midlernes anvendelse et skøn over afledte effekter
- Formandskabet i styregruppen går på skift byerne imellem

Kommunen udpeger en kommunal kontaktperson, som de fem byfora kan rette henvendelse til ved spørgsmål og øvrige drøftelser uden for styregruppemøderne. Kontaktpersonen kan også deltage på styregruppemøderne som referent.

4.

Økonomi

Midler til det enkelte Byforum er 200.000 pr år, - i alt 1 mill. kroner.

- Der afsættes 200.000 kr. årligt i de kommunale budgetter til hver af de fem byfora
- Prioritering og godkendelse af projekter overlades til det enkelte Byforum under ansvar for fyldig redegørelse ved årsskiftet til styregruppen og derefter samlet videre til Erhvervs- og Vækstudvalget.
- Byforum kan kun anvende midler, hvis der foreligger en projektbeskrivelse, som skal sammenfatte projektets formål, ide, plan for gennemførelse, ansvarlige personer, økonomisk oversigt, herunder medfinansiering samt tidspunkt for afslutning.
- Ubrugte midler kan overføres til næste år
- Midler fra herværende pulje er primært risikovillige udviklingsmidler, der skal kunne tilgodese og støtte puljens formål.

- Herværende midler må kun anvendes til udviklingsprojekter, der lovligt kan gennemføres under kommunalfuldmagtens rammer

5.

Evaluering

Hele ordningen evalueres løbende ved årsrapporterne, ligesom der efter en 4 års periode gøres en samlet status.

4 BUDGETFORSLAG FRA FJORDLISTEN 01 04 2017

Skema 1 **Nye tiltag/aktivitetsændringer**

med kompenserende finansieringsforslag og effektvurderinger

BUDGETPERIODEN 2018 - 2021

Udvalg	Afdeling/område	Initialer	Udfærdiget dato	Prioritering
Fjordlisten		JHR	01-04-2017	

Projektnavn: Byfora for centerbyer. Funktion:
Politikområde:
Politisk mål:

1. Projektbeskrivelse:
Vi har i kommunen et landdistriktsråd, der har fokus på landsbyer og landdistrikterne. Det er en rigtig god ting, da ca. halvdelen af vores borgere bor her.

Den anden halvdel bor i vores 5 centerbyer.
Det foreslå derfor der oprettes et byforum for hver centerby – se vedlagt bilag – Byforum.
Her er ide og organisation nærmere beskrevet.
Kunne måske etableres med udgangspunkt i de eksisterende udviklingsfora, der eksisterer i nogle af de 5 centerbyer.

2. Beskrivelse af den effekt der forventes opnået af budgetforøgelsen (uddybende og dokumenteret beskrivelse):
Formålet med Byfora
at fremme dialog og samarbejde mellem bymidternes parter
at udvikle og gennemføre konkrete projekter, der styrker bymidterne
at skabe samfinansiering mellem de private og offentlige parter
at styrke kommunens konkurrenceevne
at styrke sammenhængskraften i kommunen
Der afsættes 200.000 kr pr byforum fra vækstpuljen til projekter pr år – gerne mere.

3. Opfølgningsplan på tiltaget:
Foraene er etableret og fungerer

4. Kompenserende finansieringsforslag (inden for fagudvalget):

5. Viden & Strategi's bemærkninger til forslaget:

FORSLAGETS ØKONOMISKE KONSEKVENSER

(1.000 kr. ekskl. moms)

Tekst	2018	2019	2020	2021	Efterfølgende år
byfora	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000

Skema 1 **Nye tiltag/aktivitetsændringer**

Bilag til Byfora-skema:

En styrkelse af Ringkøbing, Skjern, Videbæk, Tarm og Hvide-Sande bymidter

Byrådet nedsætter et Byforum i Ringkøbing, Skjern, Videbæk, Tarm og Hvide-Sande for at igangsætte initiativer og gøre de 5 bymidter mere attraktive. Der er tale om et helt særligt samarbejde mellem private og offentlige parter.

Formålet med Bymidtesamarbejdet

at fremme dialog og samarbejde mellem bymidternes parter
at udvikle og gennemføre konkrete projekter, der styrker bymidterne
at skabe samfinansiering mellem de private og offentlige parter
at styrke kommunens konkurrenceevne
at styrke sammenhængskraften i kommunen

5 Byfora er krumtappen

De 5 Byfora har deltagere fra erhvervslivet, borgere, organisationer samt repræsentanter fra politiske udvalg og administrationen. Hvert Byfora mødes 2 gange hvert år og diskuterer udviklingen, udarbejde handleplaner og igangsætte initiativer i bymidterne. Det er stadig Byrådet, der beslutter, men de 5 Byfora indstiller projekter.

Fælles Forum

De 5 Byfora mødes et par gange om året i et Fælles Forum. Her udveksles erfaringer og fælles initiativer drøftes. Dette vil være med til at styrke sammenhængskraften i kommunen.

Sammensætningen af Byfora

Byrådet godkender sammensætningen i de 5 Byfora med deltagere fra erhvervslivet, borgere, organisationer samt repræsentanter fra politiske udvalg og administrationen. Medlemmerne i de 5 Byfora er således personligt udpeget. Sammensætningen i de 5 Byfora godkendes af Byrådet i starten af hver byrådsperiode. I forbindelse med, at et medlem udtræder, og der er ønske om at indsætte et nyt medlem, eller der er forslag om at udvide et Byforum med en ny person, skal dette godkendes i formandsskabet efter indstilling fra forvaltningen Land, By og Kultur.

Privat medfinansiering af projekter

Som et vigtigt element arbejdes med privat medfinansiering af de konkrete projekter. Ved at supplere med midler fra private bygningsejere, fonde mv. er det muligt at gennemføre projekter hurtigere og med et forbedret indhold.

Formandskabet.

Formandskabet består af formændene fra de 5 Byfora og formanden fra bymidtesamarbejdets styregruppe.

Styregruppen.

Styregruppen kunne bestå af Borgmester, Kommunaldirektør og direktion, de 5 byrums formænd, formænd for TMU og KFU, fagchef for Land, By og Kultur og et par relevante medarbejdere fra Land, By og Kultur.

Sekretariat.

Sekretariatet er hos Land, By og Kultur.

Skema 1 **Nye tiltag/aktivitetsændringer**

4

17-039306-5 SAGSFREMSTILLING EVU JAN 2018

Kommunal støtte til dannelse af byfora i centerbyerne
17-039306

Sagsfremstilling
Det tidligere byråd vedtog med det kommunale budget at afsætte 1 mio. kr. årligt fra 2018 og fremefter til at støtte fem byfora - et i hvert af kommunens centerbyer, hhv. Ringkøbing, Skjern, Videbæk, Tarm og Hvide Sande. Erhvervs- og Vækstudvalget skal nu drøfte og beslutte rammerne for den kommunale støtte. Af bilag 1 fremgår materiale til sagen fra budgetbehandlingen i 2017.

Af budgetmaterialet fremgår, at formålet med byfora er:

at fremme dialog og samarbejde mellem bymidternes parter

at udvikle og gennemføre konkrete projekter, der styrker bymidterne

at skabe samfinansiering mellem de private og offentlige parter

at styrke kommunens konkurrenceevne

at styrke sammenhængskraften i kommunen

Repræsentanter fra de fem centerbyer, herunder fra de eksisterende byfora/udviklingsråd har herefter mødtes og drøftet samarbejdet mellem byfora og kommunen og udarbejdet et forslag til samarbejdet på baggrund heraf. Hernæst har der ultimo november 2017 været afholdt møde med centerby-repræsentanterne, borgmesteren og repræsentanter fra den kommunale administration, som har ført frem til et fælles forslag fra centerbyerne, borgmesteren og den kommunale administration til rammer og organisering af arbejdet med centerbyfora. Forslaget fremgår af notat i bilag 2. Notatet beskriver fem emner: 1) Formål med byfora, 2) organisering af de lokale byfora/udviklingsråd, 3) En styregruppe for de fem byfora, 4) Økonomi og 5) Evaluering.

Formål:

Det beskrevne formål i det vedhæftede notat ligner det beskrevne formål fra budgetmaterialet. Dog er der tilføjet fire ekstra formål i notatet (bilag 2):

At skabe et fælles forum de 5 centerbyer imellem til fremme af samarbejde og gensidig inspiration

At tilbyde kommunen at være en af dialogpartnerne omkring udvikling af byerne

At opfordre til samskabelse byerne imellem

At opnå en styrkelse af Ringkøbing, Skjern, Videbæk, Tarm og Hvide Sande som centerbyer.

Organisering og styregruppe:

Det foreslås, at der nedsættes en styregruppe som mødes 2-4 gange årligt og består af repræsentanter for de fem byfora, formanden for Erhvervs- og Vækstudvalget samt en administrativ, kommunal repræsentant fra Viden & Strategi. Derudover udpeger kommunen

en kontaktperson fra Viden & Strategi, som de fem byfora kan rette henvendelse til ved spørgsmål og behov for øvrige drøftelser uden for styregruppemøderne.

Lovgrundlag og juridisk vurdering
Støtte til byfora er lovlig under forudsætning af at udbudsregler og kommunalfuldmagtens rammer overholdes ved anvendelse af de kommunale midler.

Økonomi
Der afsættes 1 mio. kr. årligt til fordeling mellem de fem byfora i kommunens centerbyer, således at der er 200.000 kr. til rådighed i hver centerby.

Kommunen bogfører og udbetaler efter regning.

Finansiering af projektet sker fra den store åbne vækstpulje, hvor midlerne blev reserveret forud for at puljen blev nedlagt med udgangen af 2017.

Effektvurdering
Administrationen vurderer, at de fem byfora med den kommunale støtte vil kunne efterleve formålene for byforaerne, og dermed bidrage til at styrke de fem centerbyer gennem udførelse af konkrete projekter i byerne og gennem dialog og samarbejde internt i centerbyerne og mellem centerbyerne.

Erhvervs- og vækstudvalget vil årligt modtage en afrapportering fra de fem byfora med gennemførte aktiviteter og et skøn over effekterne af midlerne, således at effekten af den kommunale støtte løbende kan følges.

Indstilling
Administrationen indstiller, at Erhvervs- og Vækstudvalget godkender de opstillede rammer og forslag til organisering for kommunal støtte til de fem byfora, som beskrevet i det fælles notat i bilag 2.

Bilag
Bilag 1: Byfora i centerbyerne - budgetforslag med bilag fra Fjordlisten
Bilag 2: Notat om rammer og organisering af byfora

4 KOMMISSORIUM FOR BYFORA MARTS 2025

Kommissorium for BYFORA for centerbyerne i Ringkøbing-Skjern Kommune

1.

Formålet med BYFORA er:

- At opnå en styrkelse af Ringkøbing, Skjern, Videbæk, Tarm og Hvide Sande som centerbyer rummende ca. halvdelen af kommunens befolkning.
- At fremme dialog og samarbejde internt i centerbyerne, mellem centerbyerne og med landdistrikterne.
- At udvikle og gennemføre konkrete projekter, som styrker centerbyerne.
- At skabe samfinansiering mellem private og offentlige parter – hvor muligt
- At skabe et fælles forum de 5 centerbyer imellem til fremme af samarbejde og gensidig inspiration
- At tilbyde kommunen at være en af dialogpartnerne omkring udvikling af byerne
- At opfordre til samskabelse byerne imellem
- At styrke kommunens konkurrenceevne
- At styrke sammenhængskraften i kommunen

2.

Centerbyerne

(Her skal der være et afsnít for hver centerby – max. 10 linjer for hver by)

Styrken i de forskellige udviklingsfora, borgerforeninger og lokale råd er, at de alle bunder i en lokal tradition og udspringer af et lokalt initiativ. Hver repræsentant i BYFORA er formanden for det lokale råd/forening, og denne refererer til sin basisforening. I hver by sikrer man sig sin legitimitet overfor de foreninger, som måtte være i byen.

3.

Organisation

- BYFORA består af 7 personer, som refererer til Erhvervs-, Klima- og Arbejdskraftudvalget:
    - Formanden for det politiske udvalg (EKA)
    - En repræsentant fra Land, By & Kultur
    - Formanden fra hver af de fem centerbyers udviklingsforum – eller en stedfortræder ved forfald

Desuden deltager formanden for Landdistriktsrådet som observatør med taleret.

- Styregruppen mødes 2-4 gange årligt m.h.p. fælles anliggender, fælles projekter, gensidig inspiration, samt en afrapportering vedrørende igangværende projekter i det enkelte udviklingsforum.

- Styregruppen samler årets projekter til en overskuelig afrapportering til Erhvervs-, Klima- og Arbejdskraftudvalget for midlernes anvendelse herunder eksempler på afledte effekter.
- Formandskabet i styregruppen vælges for et år ad gangen

Sekretariatet for BYFORA varetages af Viden & Strategi.

4.

Økonomi

Midler til det enkelte udviklingsforum er 200.000 pr år, - i alt 1 mill. kroner til BYFORA.

- Der afsættes 200.000 kr. årligt i de kommunale budgetter til hver af de fem udviklingsfora
- Prioritering og godkendelse af projekter overlades til det enkelte udviklingsforum under ansvar for fyldig redegørelse ved årsskiftet til styregruppen og derefter samlet videre til Erhvervs- Klima- og Arbejdskraftudvalget.
- Hvert udviklingsforum kan kun anvende midler, hvis der foreligger en godkendt projektbeskrivelse.
- Ubrugte midler kan overføres til næste år
- Midler fra herværende pulje er primært risikovillige udviklingsmidler, der skal kunne tilgodese og støtte puljens formål.
- Herværende midler må kun anvendes til udviklingsprojekter, der lovligt kan gennemføres under kommunalfuldmagtens rammer

5.

Evaluering

Hele ordningen evalueres løbende ved årsrapporterne, ligesom der efter en 4 års periode gøres en samlet status.

Revideret den (dato) i BYFORA og godkendt i EKA (dato) 2025

12

ÅRSBERETNING TIL BYFORA FRA SKJERN UDVIKLINGSFORUM 2024

Årsberetning til Byfora fra Skjern Udviklingsforum

Konsolidering i 2024

Endnu et år - det syvende – i regi af Byfora. Hermed årsberetning fra Skjern, hvor vi i 2023 sammen med Tarm og kommunen færdiggjorde **"Helhedsplanen for Skjern og Tarm og det fælles visionære".** Efterfølgende har vi haft brug for at samle op og færdiggøre en række at de mange tiltag, som er sat i søen de sidste år.

Dette under devisen – en ting er at få en god ide, en anden ting er at bygge op og færdiggøre projektet, men endelig en tredje udfordring, nemlig at kunne drifte de mange ting, mange projekter, som vi har sat i søen. 😊 😕 😊

Den Grønne Korridor er afgjort i drift, og det kræver indsats far mange frivillige i samarbejde med kommunen. Vi har fundet den rette balance i spørgsmålet om "vild med vilje" og biodiversiteten har bedre kår, mens naboer i mangt og meget har fået et mere differentieret syn på sirligt vedligehold af plæner og åbredder. **Dejligt samarbejde med Kommunens grønne folk**!

Vandhaverne og omgivelserne har lejret sig modent i landskabet. Det kommer hele tiden nye elementer til omkring oplevelse og ophold, således nye **runde bænke** fra Designefterskolen i Skjern, ligesom et af årets **trækunstværker fra skulpturfestivallen** i Ringkøbing efter Kunstrådets beslutning finder på plads i Vandhaverne – Vi takker😊 Vandhaverne trækker mange borgere og gæster og formidles flittigt!

Tunnelpassagen under Vestbanen ved vandtårnet har haft vores bevågenhed i mange år og har afstedkommet forhandlinger og ansøgninger med DSB, Banestyrelsen og Trafikstyrelsen. Indtil dato har vi fået 1 million kroner til lyskunst ved Vandtårnet og i Tunnelen. Vi er meget tæt på et "turning point", idet vores ansøgninger centralt nu rangerer højt, ligesom kommunen går meget positivt ind i projektet på alle måder . **Vi takker!**

Skjern-Tarm bogen er arbejdstitlen på et ambitiøst bogværk om de to tvillingebyer omkring Skjern Å. Vi vil fortælle historien fra Stenalderen til fremtiden med ord, fortællinger og flotte fotos i en 350 siders "coffee-table-book"- Blandt andet på den måde fejres Vestbanens ankomst til egnen for 150 år siden nemlig den 8. august 1875. Bogen skal også understøtte den fælles identitet i de to byer og dermed cementere ånden i sidste års helhedsplan. Vi skuer sluttelig mod fremtiden for byerne og egnen. Der er et budget på godt 600.000 kroner, økonomien er på plads og et hektisk skrivearbejde foregår i projektgruppen som omfatter Ringkøbing Fjord Museers medarbejdere og udvalgte medlemmer fra Skjern og Tarm Udviklingsforum og Skjern Egvad Museumsforening .

Skjern Å Bad ved Kong Hans Bro og Dommergården har til fulde levet op til forventningerne. Børnesygdomme med lettere hærværk og larmende adfærd er håndteret smukt og stedet samler unge og morgenbadende voksne ved og i det rene vand midt i Naturens Rige. ☺

Ved Skjernbro Lund – vores 6. naturbyrum - kan fortælles nogle, for mange, ukendte historier over hundrede af år ved passagen over Skjern år omkring Dommergården og den gamle Skjern Brogård. Først Middelaldervejen, dernæst Christian den 4.'s Kongevej. Tomten for Brogården har vores dybeste interesse, og nu bliver det rige naturområde tæt på åen med skov, overdrev og mose formidlet på en meget professionel måde ved skiltning, plancher, fortælling og guidning. Området bliver afgræsset og den variable flora og fauna fremhævet. Brogårdens og det gamle Tingshus' længer afsættes med mægtige granitkvadrer fra Museets lager. Galgehøjen troner over det hele- vi tror vi ved, hvor den lå!! Alt i skønt samarbejde mellem Udviklingsforums frivillige, Kommunen og Museet. Indvielse i 2025

Fredskoven i Skjern - vores 7. naturbyrum - har i 2023 skabt rammer for Vinterlysfestivallen i Skjern og det samme sker nu i 2925 . En formidabel præstation med Dina fra kommunen som den store trækkraft. Vi medvirker aktivt med frivillige og anden support. Om sommer danner den gamle bypark rammen om **Skjern festuge og Musik i Skoven** – begge arrangementer trækker tusindvis af gæster

Naturstierne mellem Skjern og Tarm er færdiggjort på Tarmsiden. Skønne stier igennem Ådalen. Vi stødte desværre på Skjernsiden på modstand fra Trafikstyrelsen og har måttet revidere vores planer, Der arbejdes nu sammen med kommunens folk på en tørskoet sti langs Ganer Å, så der også her kommer en sællert af en naturoplevelse. Vi følger i.ø. spændt naturgenopretningen fra Skjern til Stauning og Fjorden nord for Diget og har alle forhåbninger for at der ikke rejses hverken Vindmøller eller solceller i dette bynære unikke område lige op af en måske kommende **Skjern Å Nationalpark**

Alt i alt endnu et aktivt år, hvor vi også har deltaget i kommunal planlægning bl.a. omkring følgende: Kommuneplansarbejdet. Innovestkrydset. Stiregistrering. Afgræsning af grønne områder. Kunstsamarbejdet. Nationalparkplaner. Skjern Lægehus. Sundhedscenter Tarm m.m.a.

<u>Vi sætter stor pris på samarbejdet med kommunen direkte og med kommunen og de andre centerbyer og Landdistriktsrådet gennem Byfora.</u>

Venligste hilsner og stor tak for samarbejdet gennem 7-8 år.
Lars Foged, Byforamedlem p.v.a. Skjern Udviklingsforum

12

RINGKØBING UDVIKLINGSFORUM ANDET HALVÅR 2024

RINGKØBING UDVIKLINGS FORUM

Andet halvår 2024

Ringkøbing Udviklingsforum - RUF har nu eksisteret i seks år. Vi vil gerne benytte lejligheden til at ønske borgere, foreninger, virksomheder, sponsorer, Ringkøbing-Skjern Kommune og mange andre gode samarbejdspartnere en glædelig jul og et godt nytår samt takke for støtte og opbakning i 2024. Her vil vi fortælle om aktiviteterne i andet halvår af 2024.

Samarbejde med Ringkøbing-Skjern Byråd

Vi har et rigtig godt samarbejde med kommunen på en lang række områder. Vi møder god forståelse, hjælpsomhed og stor opbakning til vores arbejde. Det vil vi gerne takke såvel byråd som kommunens ledere og medarbejdere for. Vi har to årlige møder med de byrådspolitikere, der er valgt i Ringkøbing og omegn. Det er til gensidig gavn og glæde.

Ringkøbing Station – Ungdomshus

Ringkøbing-Skjern Kommune har på budgettet for 2025 – 2028 medtaget en driftsbevilling til det nye Ungdomshus på stationen. Det er vi utroligt glade for. Dermed har vi det økonomiske grundlag i orden for driften af Ungdomshuset, når renoveringen er færdig, og bygningen kan tages i brug igen.

Efteråret er brugt til det fortsatte arbejde med renovering af stationen. DSB har netop fremsendt et forslag vedr. udmøntning af 10 mio. kr. puljen. Det skal vi forhandle om først i det nye år.

Fjordstien

D. 22.10. principgodkendte Teknik- og Miljøudvalget helhedsplanen, så nu er vi klar til at realisere planens indhold. Der forestår dog et arbejde med at få godkendt de enkelte delprojekter. Vi har indkaldt deltagerne omkring Fjordsti projektet til møde d. 13. januar 2025, hvor vi dels skal prioritere de enkelte delprojekter og dels arbejde med finansiering af helhedsplanen. Et spændende arbejder forestår med det formål, at vi alle kan få en endnu bedre oplevelse, når vi går på Fjordstien.

I skrivende stund er der desværre ikke nyt omkring forlængelsen af Fjordstien frem til Fiskehusene. Vi håber fortsat på, at denne del af projektet godkendes.

Skilte
Der er nu opsat flere pæle med pileangivelser, så man kan følge ruten Det Blå Trail. Den er 12 km lang. Start ved Naturkraft. De røde pile er opsat således, at man selv vælger, hvilken vej man ønsker at gå rundt.

Der skal sættes ni højskilte op med angivelse af vandreruter i og omkring Ringkøbing. Et af højskiltene skal placeres på Torvet, hvor der vises et kort over de fire ruter, der er anlagt i Ringkøbing. Vi samarbejder med Bevaringsforeningen og Ringkøbing-Skjern Kommune om udformningen af dette skilt, så det kan passe godt ind i bybilledet.

Skaterbane

Vi har oplevet et ønske om, at der etableres en Skaterbane i Ringkøbing. Vi samarbejder med Ungdomsskolen og Ungdomsgården om dette projekt. Vi håber, vi kan etablere endnu en god aktivitet til vores unge mennesker og dem, der i øvrigt måtte have lyst til det.

Vonå projektet
Udsigtsplatform ved pumpestation:
Vi afventer behandlingen af vores ansøgning om etablering af udsigtsplatformen hos Ringkøbing-Skjern Kommune.

Etablering af ny sti samt diverse anlæg:
Vi arbejder med etablering af en sti fra pumpestationen via Naturkrafts dige, under Ringvejsbroen og frem til Rørdrumvej. Ved Ringvejsbroen etableres borde- og bænkesæt samt en kanoanlægsplads. Stien føres under Ringvejsbroen og via en nyanlagt sti frem til Rørdrumvej, hvorved stien er koblet på det eksisterende stisystem ved Vonåen. På arealet ved Naturkraft vil vi gerne anlægge en kanoophalerplads, grejbokse samt et læskur med borde-/bænkesæt med plads til 30 personer. Naturkraft har desværre ikke mulighed for at forholde sig til dette projekt nu, så vi afventer en stillingtagen fra Naturkraft, før vi kan gå videre med projektet.

Gavlmaleriet

Der blev i efteråret arrangeret forskellige musikevents ved alle verdensmålsgavlene i Region Midtjylland. Således også ved gavlmaleriet på Herningvej, hvor der d. 23. august var et spændende musikevent i byen. Vi havde besøg af det franske band La Baronade. De spillede og underholdte i byen. Deres sangerinde forklædt som tjener sang flotte arier.

Lokalplan for rensningsanlægget i Ringkøbing.

Der er en lokalplan på vej, der giver grundlag for udbygning af Rensningsanlægget. Vi har opfordret Forsyningen til at afholde et borgermøde, hvor der kan fortælles mere om selve projektet. Herudover har vi foreslået, at der i forbindelse med udbygningen etableres bord og bænk ved stien, der passerer forbi rensningsanlægget. Endvidere at der opsættes en informationstavle om rensningsanlægget.

Velkomstambassadørkorpset
Velkomstambassadørerne har besøgt 65 nye tilflytterfamilier i det forløbne halvår.

Lyseventet MONAD 27. – 28. september 2024 på havnen
Lyseventet MONAD blev gennemført med stor succes. Det var en fantastisk oplevelse for de flere tusinde mennesker, der var mødt op på havnen. Samtidig var der i store dele af byen flotte oplevelser med digitale Medier og XR kunst (eXtended Reality). Et rigtig flot arrangement, som Brogården stod i spidsen for. Tak for et godt samarbejde.

Generalforsamling

Generalforsamlingen i 2025 afholdes d. 2. april i ROFI.

Henvendelse til Ringkøbing Udviklingsforum kan rettes til foreningens formand på 2275 6772 eller pr. mail til mail@udviklingsforum.dk.

12 OPDATERING FRA HVIDE SANDE UDVIKLINGSFORUM 2024

Opdatering fra Hvide Sande udviklingsforum.

Vi har støttet følgende projekter her i efteråret 2024:

1.Boldklubben Klitten,- 350 aktive medlemmer - vil lave en OCR forhindringsbane, kombineret med udendørs fitness muligheder for børn og voksne. Et anlæg der giver adgang for alle borgere og gæster i området og som er placeret i forbindelse med Boldklubbens fodbold anlæg.

2. Storskærm til Hvide Sande By – placering på en fabriksbygning midt i byen. Den kan benyttes af alle der er arrangør af diverse offentlig tilgængelige events og arrangementer.

3. Ansøgning fra Hvide sande Surfklub, er på stand by, da de endnu ikke har placerings faciliteter i orden. Men ellers er ansøgningen godkendt.

4. Planer om opgradering af flagalle, igennem Hvide Sande, er også i spil – afventer vejarbejde på Nørregade.

Ellers går planerne ud på at udvikle nogle af ideerne fra Helhedsplanen, som er godkendt af byrådet. Det næste der står for, er at arbejdsgrupperne, som borgere har meldt sig til ved det sidste borgermøde, skal til at arbejde videre med forskellige fokuspunkter. Arbejdsgrupperne består af både erhvervsfolk og lokale borgere.

12 JULEHILSEN 2024 FRA TARM UDVIKLINGSFORUM

TARM UDVIKLINGSFORUM

JULE/NYTÅRSHILSEN HILSEN 2024 FRA TARM UDVIKLINGSFORUM

Kære medlemmer, foreninger, virksomheder, Ringkøbing–Skjern Kommune og mange andre gode samarbejdspartnere.

Tarm udviklingsforum (TUF) kan igen se tilbage på et travlt år. Der sker fortsat rigtig meget i vores by!

FURNITURE STATION TARM

Stationen har igen i år haft gang i mange aktiviteter. Halloween på ENDESTATIONEN (Uuuhygeligt - kom hvis du tør), Fællesspisning, Second Hand marked, Kunsten Inviterer Indenfor og senest de velbesøgte julemarkeder med hyggelige boder udenfor med æbleskiver, gløgg mm. Indenfor i varmen kunne man se og købe bl.a. juledekorationer, smykker, kurve og forskellige cremer. Selve julemanden var der også!

STOREGADE 40 OG 40 A

I et samarbejde mellem staten, kommunen og TUF er der skaffet penge til at købe og nedrive de nævnte bygninger. De har stået tomme i flere år og ikke gjort noget godt for gaden. De ligger, hvor Tarm Bybæk løber under Storegade, og der skal åbnes op, så man kan se by bækken og efterfølgende etableres Delta Pladsen. Det er en bypark, som forbinder Storegade med Markedspladsen og Biblioteksparken og stisystemerne ud i Skjern Å Dalen. Byparken vil bl.a. have en terrasse mod bækken

som indbyder til ophold, måske udskænkning, udlejning af kanoer mm. Hele projektet har et budget på ca. 3.500.000 kr.

DEN DYKKENDE DAME

Skulpturen, som vel er blevet Tarms vartegn og specielt dens omgivelser, er efterhånden i rigtig dårlig stand.
Der er hverken vand eller springvand mere, så der er ikke noget at ”dykke” i for damen, og klinkerne i og omkring skulpturen er løse og krakelerede.
Den pynter ikke ved hovedindfaldsvejen til Tarm!
Det bliver der dog gjort noget ved nu i et samarbejde mellem kommunen, TUF og arkitekt Bo Christensen, idet der arbejdes på at gentænke hele området.

DET GULE KULTURTAG

Det gule tag blæste i januar i stykker for tredje gang. Nu var gode råd meget dyre! Firmaet Schanflex i Videbæk foreslog, at sejldugen blev forstærket i den del, som vender mod nordvest, med indlejret stålwire, og at overliggeren ligeledes blev forstærket. Pris godt 100.000 kr! Frode Madsens Almennyttige Fond i Skjern var så venlige at donere pengene, så nu er der tre tage igen. Og vi håber!!!!!

FILMKLUB TARM – SKJERN
Filmklubben i biografen på VGT har i efteråret vist 7 film med et meget afvekslende program, og der har været udsolgt til de fleste forevisninger.
Første film i 2025 er ”Onkel”, som vises den 6.1. Her får vi besøg af skuespiller Ole Caspersen, som medvirker i filmen. Han vil holde et indlæg før og efter filmen.
Der vises i alt 8 film indtil sommerferien.
Se mere på Facebook: Filmklub Tarm-Skjern

BOGEN OM SKJERN OG TARM
Bogen om Skjern og Tarm er ved at blive skrevet i et samarbejde mellem RKSK, Skjern-og Tarm Udviklingsfora, Ringkøbing Fjord Museer og Skjern-Egvad Museumsforening i anledning af, at det den 8. august 2025 er 150 år siden, at den Vestjyske Længdebane kom til Tarm og Skjern. Banen satte virkelig skub i udviklingen af vores byer på begge sider af Skjernådalen.
Byerne har over de 150 år gennemlevet en fantastisk historie fra servicebyer til landbruget ved hedens opdyrkning til driftige handelsbyer, industribyer, skolebyer og nu centrum for det kommende VE samfund.
Bogen har et budget på 675.000 kr.

SENIORFESTIVAL I TARM
Seniorfestivallen blev arrangeret af en projektgruppe fra Tarm og Skjern i samarbejde med kirken, Musikskolen, Team Grå, Mejeriet, Aktivitetscentrene og Tarm- og Skjern Udviklingsfora midt i det dejlige majvejr.
Der var rigtig mange mennesker, og de musikalske indslag spændte meget vidt. Hele arrangementet var gratis, og det kunne kun lade sig gøre pga. meget stor opbakning fra lokale virksomheder og supermarkedet.

JAPANSKE KIRSEBÆRTRÆALLÉ
I foråret 2025 er det planlagt at udvide den Japanske Kirsebærtræsallé med yderligere 30 træer, så alléen ender ved cykle-og gå stien mod vest. Med en donation fra Nordea Fonden på 20.000 kr. er vi godt på vej. Vi søger nu flere sponsorer til de sidste 20 træer.

Foruden de nævnte aktiviteter sker der meget andet spændende i Tarm:

Tarm Kirke er meget integreret i byen og har lige nu en julekalender med 24 låger, som popper op forskellige steder i byen, og Tarm Kirkegård har den årlige juleudsmykning, som er et tilløbsstykke fra nær og fjern.

Grundlovsfesten skiftevis i Forsøgshaven i Tarm og i Skjern.

Mejeriet har et væld af koncerter, foredrag, sangaftener mm.

Forsøgshaven med forhindringsbane, overdækket scene….

Discgolfbane langs Tarm Bybæk

Aktivitetsparken med udendørs skateranlæg.

Nyanlagte stier i Skjern Å Dalen og i Kommuneskoven.

Et stort og meget aktivt Idrætscenter med svømmehal.

Tarm Bibliotek har mange foredrag og aktiviteter for børn og voksne.

Velkomstambassadører, som byder tilflyttere velkomne.

Der er meget kunst i Tarm, og der kommer mere til.

Husk:
TUF generalforsamling den 20.3.2025 kl. 19.00 hos GPV, Håndværkervej 3, Tarm

Rigtig glædelig jul og godt nytår

Steen Rosby

12

BERETNING 2024 TIL BYFORA FRA VIDEBÆK BORGERFORENING

Videbæk den 27.11.2024

Årsberetning 2024 til Byfora

Der er stadig god aktivitet i arbejdsgrupperne, der er nedsat med baggrund i Helhedsplan Videbæk. Vi har haft en udfordring med at bevare gejsten i nogle af grupperne, da flere har fået uventet modvind.

Herborg Bakker har arbejdet godt med renovering af hede arealet. Heden står nu flot uden uønsket bevoksning. Arbejdet er udført med lokale frivillige borgere og med sponsoreret entreprenør alt sammen i tæt samarbejde med Ringkøbing-Skjern Kommune.

Grøn Bande er kommet godt i gang, specielt med etablering af nye stier og skiltning rundt på stierne.

Kælkebakken ved det gamle rådhus har været taget i brug, når der har været sne. Der er indhentet tilladelser fra lodsejere og der er samlet penge til, at der nu snart kan etableres en kunststofbane, så bakken kan bruges hele året.

Skovkilen med aktiviteter for unge mennesker er løbet ind i problemer. Der har været arbejdet med at udnytte en gammel industrihal, men ejeren har selv fået brug for hallen. Der arbejdes nu med at udnytte udendørsarealerne på grunden.

Midtbyen med etablering af nyt Kulturhus m.v. har fået store udfordringer, fordi Ringkøbing-Skjern Kommune ikke kunne finde finansiering for biblioteksdelen. Der arbejdes nu med alternative finansieringsløsninger og alternative udnyttelser af bymidten.

Den kommende 2+1 vej har givet bekymringer på flere områder. Vejdirektoratet ønskede ikke at flytte den vestlige til/fra-kørsel til Videbæk længere mod vest. Hankeanlægget i Vorgod/Barde ser ikke ud til at blive til noget, hvilket betyder, at den eksisterende landevej mellem Vorgod/Barde og Videbæk sandsynligvis vil blive så befærdet, at der ikke kan etableres cykelbaner på vejen. Vik får derfor ikke den gode forbindelse mellem de to byområder, som der var udsigt til.

Skovrejsningen omkring den vestlige/nordlige del af Videbæk ser ud til at gå godt. Det undersøges om der kan etableres badesø nord for Videbæk i forbindelse med vejprojektet for 2+1 vejen.

Petanque banerne ved Videbæk Idræts- og Fritidscenter er blevet udvidet i størrelse og med flere baner, så der nu kan holdes turneringer på banerne.

Videbæk Borgerforenings hjemmeside og logo er gennemarbejdet og fornyet, så det snart kan vises frem (se nyt loge på denne beretning).